

Regio Deal Midden-Brabant

Innoveren, experimenteren en ondernemen met de mens centraal

Partijen:

1. De Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, de heer Hugo de Jonge, hierna te noemen: BZK;
2. De Minister van Infrastructuur en Waterstaat, de heer Mark Harbers, hierna te noemen: IenW;
3. De Minister van Economische Zaken en Klimaat, mevrouw Micky Adriaansens, hierna te noemen: EZK;

Partijen genoemd onder 1 tot en met 3, ieder handelend in hun hoedanigheid van bestuursorgaan, en hierna samen te noemen: het Rijk;

4. Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Tilburg, namens deze: de heer B. van der Pol (wethouder), hierna te noemen: Gemeente Tilburg;
5. Gedeputeerde Staten van de provincie Noord-Brabant, namens deze: de heer M. van Gruijthuijsen (gedeputeerde), hierna te noemen: Provincie Noord-Brabant;
6. Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Waalwijk, namens deze: de heer F. Spierings (wethouder), hierna te noemen: Gemeente Waalwijk;
7. Het Algemeen Bestuur van de Stichting Midpoint Brabant, namens deze: de heer Th. Weterings, voorzitter, hierna te noemen: Midpoint Brabant;
8. Het college van bestuur van Tilburg University, namens deze: de heer W. van den Donk, hierna te noemen: Tilburg University;
9. Het college van bestuur van Stichting Fontys, namens deze: de heer J. Houterman, hierna te noemen: Fontys;
10. Het college van bestuur van Onderwijsgroep Tilburg, namens deze: de heer F. van der Westerlaken, hierna te noemen: Onderwijsgroep Tilburg;

Partijen genoemd onder 4 tot en met 6, ieder handelend in hun hoedanigheid van bestuursorgaan, en onder 7 tot en met 10, hierna samen te noemen: Regio;

Alle Partijen hierna alle tezamen te noemen: Partijen.

Steunverklaringen betrokken organisaties

Bij de Regio Deal Midden-Brabant zijn naast de onder 5 tot en met 11 genoemde partijen ook diverse andere partijen, m.n. kennisinstellingen, bedrijfsleven en maatschappelijke partners, betrokken die de projecten voortvloeiend uit deze deal zowel inhoudelijk als financieel ondersteunen en met Partijen samenwerken als regionale partners. Dit blijkt uit de bij deze Regio Deal als bijlage 1 gehechte steunverklaring. Deze bijlage maakt geen deel uit van de Regio Deal.

Begripsbepalingen:

In dit convenant wordt verstaan onder:

- *Regio Deal*: convenant dat door de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, eventueel een andere minister/staatssecretaris en één of meer regiopartners is gesloten om de kwaliteit van leven, wonen en werken van inwoners en ondernemers in een regio te verbeteren.
- *Regio Envelop*: het bedrag van €900 miljoen dat beschikbaar is gesteld in het coalitieakkoord 'Omzien naar elkaar, vooruitkijken naar de toekomst' van het kabinet Rutte IV om in de periode van 2022 - 2025 nieuwe Regio Deals af te sluiten.
- *Regiokassier*: publieke regiopartner, zijnde een provincie, gemeente of openbaar lichaam als bedoeld in artikel 8, eerste lid, van de Wet gemeenschappelijke regelingen, die ten behoeve van de uitvoering van de Regio Deal de taak van kassier vervult of zal vervullen.
- *Regionale private financiering*: voor de uitvoeringsactiviteiten van de Regio Deal beschikbaar gestelde financiële bijdragen of bijdragen in natura van een private regiopartner.
- *Regionale publieke financiering*: voor de uitvoeringsactiviteiten van de Regio Deal beschikbaar gestelde financiële bijdragen of bijdragen in natura van een publieke regiopartner, niet zijnde een specifieke uitkering, opdracht of subsidie van het Rijk.

- *Bijdrage in natura*: een bijdrage van eigen arbeid, het verlenen van een dienst en het inbrengen of ter beschikking stellen van (on)roerende goederen zonder dat daar een (evenredige) tegenprestatie tegenover staat.
- *Regeling Specifieke uitkering vierde tranche Regio Deals*: de specifieke uitkering waarin de juridische- en financiële kaders en verplichtingen voor het toekennen van de rijksmiddelen uit de Regio Envelop aan een regiokassier door het Rijk staan.

Algemene overwegingen

1. Krachtige regio's dragen bij aan een veerkrachtige samenleving. In Nederland staan we met elkaar voor grote opgaven. Opgaven, die in elke regio anders tot uiting komen. Elke regio is immers uniek, heeft een eigen verhaal, identiteit en kansen. Het is belangrijk om oog te hebben voor de specifieke opgaven en ontwikkelmogelijkheden per gebied en om de ontwikkeling van stad en landelijk gebied in samenhang te beschouwen.
2. Het gaat bij een Regio Deal om regionale opgaven en kansen die de draagkracht van individuele overheidslagen overstijgen en waar interbestuurlijk samenspel en samenwerking met kennisinstututen, maatschappelijke organisaties en/of bedrijfsleven nodig is om de opgaven effectief op te pakken.
3. In Regio Deals werken regionale partijen en Rijk samen als partners om de kwaliteit van leven, wonen en werken van inwoners en ondernemers (met andere woorden, de brede welvaart) te vergroten. De kracht van de regio is hierbij het uitgangspunt.
4. Het kabinet stelt voor deze Regio Deals middelen beschikbaar uit de zogenoemde Regio Envelop, waaruit de Regio Deals vanuit het Rijk worden gefinancierd. Ook vanuit de regio zelf wordt gezorgd voor financiering. Ter ondersteuning van hun partnerschap hebben Rijk en Regio als vertrekpunt dat de rijksbijdrage gepaard gaat met minimaal eenzelfde bijdrage aan regionale (publieke en/of private) financiering.
5. De middelen uit de Regio Envelop dienen verder als vliegwiel voor extra investeringen in de regionale ontwikkeling, zodat uiteindelijk vanuit de regio nog meer financiering wordt ingezet voor de aanpak van de regionale opgaven.
6. Deze integrale en gezamenlijke aanpak met bijbehorende financiering van zowel Rijk als regio is het onderscheidende karakter van de Regio Deals ten opzichte van reguliere beleidsinstrumenten.
7. Met de Regio Deal gaan Rijk en Regio een duurzaam partnerschap aan om de opgave die in de regio speelt gezamenlijk aan te pakken. Het ondertekenen van de Regio Deal is daarbij niet het eind, maar slechts het begin van de samenwerking.
8. De bijdragen uit de Regio Envelop zijn bedoeld als een tijdelijke impuls voor regionale ontwikkeling met een duurzaam effect, waarbij structurele exploitatiekosten van lange termijn investeringen geborgd moeten zijn.
9. Regio Deals gaan om meer dan alleen de gecoördineerde inzet van financiële middelen. Zij kenmerken zich ook door een sterke, continue inzet van alle betrokkenen, creëren van nieuwe samenwerkingsvormen en niet-financiële ondersteuning om de, in de regionale opgave gestelde, ambities en doelen te bereiken. De Regio Deals hebben een lerend en adaptief karakter.
10. De in de Regio Deal gemaakte wederzijdse afspraken over ambitie, doelen, beoogde resultaten, inzet en aanpak zijn in gezamenlijk overleg en met onderlinge overeenstemming tussen Rijk en Regio tot stand gekomen.
11. De middelen uit de Regio Envelop voor de Regio Deals vierde tranche worden door BZK beschikbaar gesteld als een specifieke uitkering op grond van de Regeling specifieke uitkering Regio Deals vierde tranche.

Specifieke overwegingen

De regio

Midden-Brabant bestaat uit de gemeenten Alphen-Chaam, Baarle-Nassau, Dongen, Gilze en Rijen, Goirle, Heusden, Hilvarenbeek, Loon op Zand, Oisterwijk, Tilburg en Waalwijk. Vanuit een kernagenda werken zij samen aan een duurzame ontwikkeling van Midden-Brabant. Er leven bijna 500.000 mensen, er zijn talloze maatschappelijke organisaties, 45.000 bedrijven en 50.000 studenten die een opleiding volgen bij een van de 5 mbo- en hbo-instellingen of de universiteit. Jaarlijks bezoeken 10.000.000 mensen de natuurparken, attractieparken en culturele voorzieningen. Tilburg heeft grootstedelijke kenmerken. Als onderwijsstad heeft ze een relatief jonge bevolking en een groot en divers arbeidspotentieel. Tilburg kenmerkt zich door een stevige, snel opkomende stedelijke economie die zich onderscheidt op de verbinding tussen digitalisering en mensgerichte innovatie, m.n. in de Tilburgse Spoorzone. Waalwijk heeft soortgelijke kenmerken, maar overstijgt Tilburg in het aandeel snelgroeiende bedrijven, een indicatie voor economische dynamiek. De andere gemeenten hebben kleinere en aantrekkelijke woonplekken met een bovengemiddelde leefbaarheid en leefklimaat, maar minder bedrijvigheid. Juist in die gemeenten zijn grote landelijke publiekstrekkingen aanwezig zoals de Efteling, Beekse Bergen, Loonse en Drunense Duinen, Oisterwijkse recreatievoorzieningen en de vesting Heusden. Midden-Brabant ligt gunstig ten opzichte van de Randstad, de Vlaamse Ruit en het Rijn-Ruhrgebied. Het is een belangrijke hub in het mondiale goederenvervoer tussen de havens van Rotterdam en Antwerpen en het Europese achterland. De regio is goed ontsloten en multimodaal bereikbaar.

Midden-Brabant kent een rijke geschiedenis van een bloeiende industrie met opvolgend economisch verval. De regio werkt continu aan de opgave zich te vernieuwen. Midden-Brabant heeft veel potentie, maar de economische groei was de afgelopen 25 jaar bescheiden. Er is inmiddels sprake van een gevarieerde "midtech" maakindustrie. Ook is een verschuiving naar de dienstensector merkbaar. Diverse hoofdkantoren zijn hier het voorbeeld van, waaronder Interpolis en CZ. De attractieparken Beekse Bergen en Efteling zijn een uiting van een sterke aanwezigheid van de leisuresector. Tenslotte is de groei van de logistieke sector opvallend. Tilburg-Waalwijk is voor het vierde jaar op rij als dé logistieke hotspot van Nederland gekozen, met topscores op samenwerking met gemeenten, e-commerce en duurzaamheid. De regio als geheel vormt een logistieke hotspot, mede dankzij een haven die geschikt gemaakt wordt voor klasse 5 in Waalwijk waarvan ook bedrijven uit Tilburg gebruikmaken, een railterminal in Tilburg waarvoor andersom hetzelfde geldt. In de voorbije jaren is een hechte samenwerking tussen gemeenten, onderwijs- en kennisinstellingen, bedrijfsleven en maatschappelijke organisatie ontstaan in de multi helix samenwerking Midpoint Brabant. Onder andere VNO-NCW is partner in deze samenwerking, evenals diverse individuele bedrijven als bijvoorbeeld Hoppenbrouwers Techniek, van den Berselaar en Kivits Drunen, maar ook de Rabobank en de Van Spaendonck groep. Een veelvoud aan bedrijven is betrokken in de projecten, die in deze Regio Deal samenkomen.

Naast het economische profiel heeft Midden-Brabant van oudsher een sterk sociaal-maatschappelijk profiel. Met de komst van de textiel- en leerindustrie ontstond de behoefte aan geschoold kader. Met de vestiging van de katholieke leergangen vormde zich een traditie van scholing, vorming en emancipatie die tot op de dag van vandaag doorgaat. De sociale grondhouding werd hierdoor professioneel bestendigd. Dit verklaart het omvangrijke scholings- en gezondheidscluster dat in de regio aanwezig is, en ook het investeren en experimenteren in het sociaal domein.

De opgave en urgentie

Ondanks de grote diversiteit in economische en maatschappelijke sectoren en initiatieven ontbreekt het nog aan een goede verbinding binnen ketens én tussen kennis en praktijk. Hierdoor is het regionale ecosysteem kwetsbaar. Regio's met een universiteit hebben normaal een streepje voor, maar in Midden-Brabant blijven economische dynamiek en brede welvaart achter. De opgebouwde (wetenschappelijke) kennis vindt nog niet haar weg naar het regionale mkb, het

aandeel start-ups en scale-ups is laag, grote R&D concentraties ontbreken, evenals grote bedrijven die een trekkende rol pakken. Het opleidingsniveau in de regio is groeiende, maar nog beneden het landelijke gemiddelde. De steden scoren ook beneden gemiddeld op huisvesting, hoewel er grote stappen zijn gezet in het verbeteren van het woonklimaat. Dit uit zich ook in scores op het gebied van brede welvaart.

De brede welvaart in Midden-Brabant is de afgelopen 10 jaar licht gestegen, maar de regio hoort hierbij nog steeds bij de 25% laagst scorende regio's. Op het gebied van gezondheid en leefbaarheid zien we dat inwoners in sommige wijken korter dan gemiddeld in goede gezondheid leven en een grotere onveiligheid ervaren. Op het gebied van leefomgeving en milieu zien we dat de regio slecht scoort op fijnstofemissies, waardoor de luchtkwaliteit onder druk staat. Het regionale economische ecosysteem is kwetsbaar en de digitaliseringsgraad bij bedrijven blijft achter bij andere regio's. Tegelijk heeft de regio een uniek kennispotentieel op het vlak van mens, gedrag, maatschappij en data, op zowel wetenschappelijk, toegepast als praktisch niveau. Daarmee kan het verschil gemaakt worden richting brede welvaart, vooral wanneer de kloof tussen kennis en doen wordt verkleind.

Aansluiting bij regionale beleidsdoelen, programma's of actieplannen

Voor deze Regio Deal staat een coalitie van gemeenten, bedrijven, kennis- en onderwijsinstellingen aan de lat. Zij werken nauw samen in de Stichting Midpoint Brabant, een samenwerkingsverband dat veel ervaring heeft met het gezamenlijk oppakken van uitdagingen en met deze Regio Deal een noodzakelijke slag wil maken in verdere samenwerking en organiserend vermogen. Midpoint Brabant fungeert daarbij als dé schakel tussen partijen in voornoemde coalitie. Deze werkwijze en aanpak sluit aan bij het Actieprogramma Midpoint Brabant 2023-2027 en de Kernagenda 2023-2027 Hart van Brabant. Ook de strategische agenda's van kennispartners en de provinciale beleidsagenda's worden met deze aanpak ondersteund. Voor een uitgebreid overzicht van de regionale beleidsdoelen en strategische agenda's van de regionale partners, zie bijlage 2.

Aansluiting bij nationale beleidsdoelen of programma's

De Regio Deal Midden-Brabant draagt bij aan diverse nationale beleidsdoelstellingen. Zo heeft het Rijk leefbaarheid en veiligheid middels het Nationale Programma Leefbaarheid en Veiligheid hoog op de agenda staan. Maar ook op het terrein van duurzaamheid (Regionale Energie en Klimaatstrategie) en digitalisering als versneller van transities sluit deze Regio Deal naadloos aan bij nationaal beleid. Uitgangspunt hierbij is dat plannen naast elkaar staan en niet worden gestapeld, bijvoorbeeld om de combinatie van specifieke uitkeringen te voorkomen. Voor een goed beeld van bedoelde programma's wordt verwezen naar bijlage 2.

Waarom is er een rol voor het Rijk?

De regio Midden-Brabant is sinds 2019 viermaal op rij gekozen tot logistieke hotspot van Nederland, met ongeveer 13% werkgelegenheid in logistieke functies en een toegevoegde waarde van de sector van circa 2,4 miljard euro. Deze voor de regio belangrijke sector staat voor een enorme verduurzamingsopgave die zonder steun vanuit het Rijk niet of niet in dezelfde omvang en snelheid doorgevoerd kan worden. De ontwikkeling van SmartPort Waalwijk wordt daarbij gezien als een project dat toonaangevend kan worden voor de (door)ontwikkeling van binnenhavens in heel Nederland. De Regio Deal fungeert als een belangrijk vliegwiel om deze ontwikkeling op gang te brengen. Ook voor de leisure- en maakindustrie, die van oudsher beide belangrijk zijn voor de werkgelegenheid in de regio Midden-Brabant, maakt de bijdrage vanuit het Rijk enorm verschil. Zo worden kansen geboden aan impactvol ondernemerschap met meer sociale, maatschappelijke en economische waarde.

De regio Midden-Brabant heeft een enorme opgave om de brede welvaart in de regio te verbeteren. De samenwerking tussen Rijk en Regio biedt de ruimte om een versnelling te realiseren op de weg die we als Regio zijn ingeslagen. Om de brede welvaart te verbeteren willen we een interventiestrategie ontwikkelen, die met de juiste steun vanuit provincie en Rijk ook buiten de regio tot verbeteringen in de aanpak van wegen naar brede welvaart zal leiden. Dit doet de Regio door, samen met het Rijk en de provincie, de monitoring van brede welvaart uitvoerbaar en schaalbaar te maken, handvatten te ontwikkelen voor het ontwikkelen van duurzame

missiegedreven samenwerking in netwerkverband en het identificeren en operationaliseren van nieuwe vormen van sturing door en met inwoners.

Met de voorgestelde proeftuinen en de projecten die helpen de ambities uit deze proeftuinen te versnellen en verankeren, wordt in de regio de brug geslagen tussen denken en doen. Met de betrokkenheid van het ministerie van BZK zal de opgedane kennis beter en sneller onder andere regio's gedeeld kunnen worden, waardoor ook daar kansen beter benut en knelpunten weggenomen kunnen worden. In de opschaling van de geleerde lessen aan de hand van de interventiestrategie is de samenwerking met het Rijk essentieel.

Partijen komen het volgende overeen:

Ambitie, doel, beoogde resultaten en aanpak Regio Deal Midden-Brabant

Artikel 1 – Ambitie

Partijen streven ernaar om samen de brede welvaart in de regio blijvend te verbeteren door in de proeftuinen "Duurzaamheid" en "Leefbaarheid en welzijn" gezamenlijk schaalbare innovaties te ontwikkelen die, ondersteund door activiteiten gericht op "Versnellen en verankeren", leiden tot een economische ontwikkeling van de regio die hand in hand gaat met een duurzame leefomgeving en met gezondere, gelukkige en geïnspireerde inwoners.

Artikel 2 - Doel

Partijen hebben tot doel om de brede welvaart in de regio te verbeteren met:

- a) Een economie met minder afval, lagere emissies, leidend tot een betere leefomgeving.
- b) Meer gezonde en gelukkige burgers in beter leefbare woonwijken.
- c) Een krachtig ecosysteem voor innovatie en impactvol ondernemerschap dat deze opgaven versnelt.

Artikel 3 – Inzet en aanpak

De route naar blijvende verbetering van de brede welvaart in de regio wordt gevormd door "innoveren, experimenteren en ondernemen met de mens centraal". Streng op de richting, maar mild op de route, is het devies. Uitgangspunt bij dit alles is dat de Regio deze uitdaging aangaat met en voor de inwoners, de mensen die er werken en de ondernemers.

Partijen zetten zich per pijler in om de doelen en beoogde resultaten van de Regio Deal Midden-Brabant te realiseren. Elke pijler heeft een specifieke aanpak.

Samenhangende aanpak in drie pijlers

De proeftuinen "Duurzaamheid" (pijler 1), "Leefbaarheid en welzijn" (pijler 2) en het programma "Versnellen en verankeren" (pijler 3) zijn de drie pijlers in de meervoudige programmatische aanpak van de Regio Deal Midden-Brabant. De proeftuinen bieden een innoveer- en experimenteeromgeving om met (hoofd, hart en) lef te werken aan echt nieuwe oplossingen en systeeminterventies. Digitalisering en AI benutten we als versnellers voor de missies binnen de proeftuinen. Daaraan koppelen we een stevige ambitie om een verhoging in de arbeidsproductiviteit in het mkb te realiseren, impactvol ondernemerschap te stimuleren en ondernemers te steunen om tot duurzame bedrijfsvoering te komen. Zo schalen we op en verankeren we de positieve effecten op de brede welvaart naar de toekomst door op al deze terreinen onomkeerbare stappen te zetten.

De integrale aanpak met interventiestrategie werkt langs twee kanten: inzet van (wetenschappelijke) kennis in de maatschappij enerzijds en leveren van data en manieren van aanpak vanuit de praktijk aan de kennisinstellingen anderzijds. Hierbij benut de Regio het fundament van Midden-Brabant, te weten de sterk ontwikkelde leisure-, logistiek en maakindustrie. Voorts wordt vol ingezet op het (beter) benutten van het uniek kennispotentieel op het vlak van mens, gedrag, maatschappij en data op wetenschappelijk, toegepast en praktisch niveau, waarmee de Regio het verschil kan maken voor de brede welvaart.

Samenwerking en partnerschap

In de Regio Deal Midden-Brabant staan samenwerking en partnerschap centraal. De Regio werkt vanuit een integrale aanpak aan projecten vanuit de multi helix van onderwijs, ondernemers, overheid en maatschappelijke partners.

De manier van samenwerken is gericht op het versterken van partnerschap:

- Binnen de multi helix samenwerking in Midpoint Brabant.
- Tussen het Rijk, provincie Noord-Brabant en multi helix samenwerking Midpoint Brabant.
- Steeds in interactie met én voor de inwoners van de regio, zij die daar werken en de ondernemers.

Partijen zoeken op de overkoepelende en gerelateerde thema's en de in de specifieke overwegingen benoemde beleidsvelden naar samenwerking, onderlinge versterking en synergie. Onderlinge versterking van de inzet en het beleid van Partijen kan plaatsvinden door onder meer:

- het delen van kennis, beleidsinformatie en netwerken;
- een gezamenlijke aanpak om daar waar mogelijk belemmeringen in regelgeving weg te nemen;
- de inzet van instrumenten voor innovatie en klimaatopgaven;
- organisaties erbij betrekken, zoals de regionale ontwikkelingsmaatschappijen;
- opschalen van best practices voor het mkb.

Met de Regio Deal wil de Regio ook structureel de onderlinge samenwerking en resultaatgerichtheid versterken, niet alleen binnen de Regio maar ook met de provincie Noord-Brabant en het Rijk. De overtuiging bestaat dat de intrinsieke motivatie tot samenwerking in de Regio Midden-Brabant nog verder versterkt en geïntensiveerd kan worden, zodat kansrijke initiatieven en processen dankzij de Regio Deal versneld, versterkt en/of vermenigvuldigd kunnen worden. Hiertoe zullen met regelmaat ontmoetingen worden gerealiseerd die bijdragen aan de synergie tussen de projecten die in het kader van deze deal uitgevoerd gaan worden.

Artikel 4 - Beoogde resultaten

Partijen beogen met de Regio Deal Midden-Brabant eraan bij te dragen dat de score van Midden-Brabant op de monitor Brede Welvaart van het CBS verbetert.

"Duurzaamheid" (pijler 1)

In de proeftuin duurzaamheid werken ondernemers, overheid, kennis- en onderwijsinstellingen en maatschappelijke partners met elkaar samen om de duurzaamheidstransitie te versnellen, vanuit een integrale visie op onderling samenhangende vraagstukken op het gebied van energie, klimaat en circulaire economie. We weten dat er op het gebied van bijvoorbeeld emissies en materiaalgebruik werk aan de winkel is. En we voelen als dé logistieke hotspot van Nederland en regio met een uniek alfa gamma kennisprofiel de verantwoordelijkheid om onze kennis, ondernemerschap en overheidsbeleid in te zetten om de dingen slimmer en duurzamer te organiseren. De Regio Deal helpt samenwerkingspartners in Midden-Brabant om de ingezette koers te versnellen, binnen bestaande projecten specifieke activiteiten toe te voegen en enkele nieuwe projecten te realiseren. Op deze manier realiseren we de volgende resultaten:

- We blijven werken aan een landelijke toppositie als logistieke hotspot, maar belangrijker zijn goede scores op de indicatoren met betrekking tot slimme en duurzame logistiek. We laten een duurzamere inzet van mensen en materiaal zien en besparen op weggelopen kilometers en op CO₂ en fijnstofemissie per gereden kilometer.
- We verduurzamen de logistiek via Smartport Waalwijk (onderdeel 'Zero Emission Haven Waalwijk'), door de nieuwe barge terminal te elektrificeren, door meer gebruik te maken van multimodaal transport (binnenvaart) en voertuigen die daarbij betrokken zijn 'zero emission' te laten rijden en varen (vrachtwagens op elektriciteit of waterstof en schepen op elektriciteit), met duurzame energie die zoveel als mogelijk lokaal is opgewekt via windenergie en zonne-energie, die op het bedrijventerrein haven Waalwijk is opgewekt.
- We reduceren afvalstromen door in te zetten op circulaire materialen, door voorwaartse en achterwaartse logistiek meer te combineren. We combineren de capaciteit van 'lineaire

logistiek' meer en beter met retourstromen. Zo gaan we afval- en reststromen verzamelen en opwaarderen via Ambachtcentra (fysieke plekken waar mensen, soms ook met een afstand tot de arbeidsmarkt deze handelingen verrichten) en de (circulaire) materialen en producten op een duurzame manier vervoeren.

- We zetten een fieldlab op waarin we wetenschappelijke kennis inzetten en toepassen om de transitie naar duurzamere logistiek te versnellen. Via het fieldlab versterken we de banden tussen de universiteit en het logistieke bedrijfsleven. We doen onderzoek met het oog op praktische toepassing van de onderzoeksresultaten én we zetten studenten in bij logistieke bedrijven.

“Leefbaarheid en welzijn” (pijler 2)

In de proeftuin leefbaarheid en welzijn werken ondernemers, overheid, kennis- en onderwijsinstellingen en maatschappelijke partners met elkaar samen aan oplossingen om de leefbaarheid en het welzijn voor en van inwoners te verbeteren. Dat doen ze 'hard op het doel en mild op de route ernaar toe'. Dat betekent dat we ruimte voor experiment bieden en op basis van opgedane ervaringen bijsturen. We benutten ons kennispotentieel op het gebied van mens, gedrag en maatschappij i.c.m. data, als ook onze unieke kennis en expertise uit de leisure sector om oplossingen te vinden voor maatschappelijke uitdagingen. De Regio Deal biedt ons de mogelijkheid om reeds voorgenomen of in gang gezette programma's en projecten, zoals in het kader van het Nationaal Programma Leefbaarheid en Veiligheid, tot groter resultaat te brengen doordat we bijvoorbeeld waardevolle nieuwe samenwerkingspartners kunnen betrekken, meer en beter (praktijk)onderzoek kunnen doen en de onderzoeksresultaten kunnen toepassen en breder kunnen delen. Op deze manier realiseren we de volgende resultaten:

- Door middel van een gerichte wijkaanpak versterken we de bestaanszekerheid en het welbevinden van de inwoners, met name in de kwetsbare wijken in de gemeenten Tilburg (NoordWest) en Waalwijk.
- Met specifieke interventies verbeteren we de gezondheid, veiligheid en arbeidsparticipatie van inwoners in deze wijken, o.a. met initiatieven zoals 'De Sterkste Schakel (Waalwijk)', 'Aan de bak garanties', 'Laagdrempelige ontmoetingsplekken' en 'Kantelen van de verleiding van criminaliteit'.
- Onder meer Tilburg University en Fontys identificeren de werkzame bestanddelen voor trans-disciplinaire samenwerking in deze wijken die ook elders, later en op andere maatschappelijke thema's benut kunnen worden.
- We richten de aanpak op basis van de onderzoeksresultaten zo in dat de goed werkende bestanddelen ook transporteerbaar zijn naar andere regio's in Nederland. Zodoende weten we zelf beter hoe we kunnen werken aan het vergroten van brede welvaart en hebben andere regio's hier ook iets aan.

“Versnellen en verankeren” (pijler 3)

Digitalisering (waaronder AI) en *talent* benutten we als de belangrijkste versnellers voor de transities die we vormgeven op het gebied van duurzaamheid en leefbaarheid en welzijn. Door middel van *impact ondernemerschap* realiseren we economische en maatschappelijke waarde. Zo verankeren we de effecten van de innovaties uit de proeftuinen duurzaamheid en leefbaarheid en welzijn. Op deze manier realiseren we de volgende effecten:

- We versterken het ecosysteem voor maatschappelijke innovatie en impactvol ondernemerschap door het versterken van het kennisprofiel en het beter positioneren van Midden-Brabant, het versterken van de samenwerking tussen partijen die impact startups ondersteunen en het (landelijk) ontsluiten van de kennis en ervaring van dit netwerk, het verbeteren van het ondersteuningsaanbod voor impact startups. Ook bieden we in het innovatiedistrict dat we ontwikkelen een open podium voor debat en kennisuitwisseling, een ideation programma en hybride leermogelijkheden mbt de mogelijkheden van AI en technologie voor het verbeteren van de brede welvaart. Dit resulteert onder meer in meer zichtbare startups en scale-ups, meer studenten die voor ondernemerschap kiezen, het aantrekken en behouden van talent en meer funding voor maatschappelijke innovatie.
- We adviseren en ondersteunen bestaande mkb-bedrijven (met name in de logistiek, maakindustrie en leisure) op het gebied van dataficering, data delen, digitalisering, AI,

blockchain en productieautomatisering. We ontwikkelen in het kader van de Europese richtlijn Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD) praktische hulpmiddelen, waardoor (MKB) ondernemers hun duurzame prestaties structureel kunnen meten, verbeteren en rapporteren. Dit resulteert onder meer in meer duurzame en data-gedreven bedrijfsvoering en het slimmer benutten van (schaarser wordend) talent.

- Door het ondersteunen van zowel startup en scale-up ondernemers als bestaande mkb-ondernemers zorgen we er ook voor dat nieuwe oplossingen voor maatschappelijke opgaven die voortkomen uit de proeftuinen duurzaamheid en leefbaarheid en welzijn naar de markt worden gebracht en maatschappelijke toepassingen vinden.

Deel 2 Uitvoering & rapportage

2. Inzet middelen Regio Envelop voor uitvoering Regio Deal Midden-Brabant

Artikel 5 – Uitgangspunten

1. Partijen beogen een gecoördineerde beleidsmatige inzet van hun gezamenlijke financiële middelen op basis van de afspraken in deze Regio Deal Midden-Brabant. De Regio geeft met die middelen uitvoering aan de Regio Deal Midden-Brabant, zoals het initiëren en/of realiseren van programma's en projecten en andere uitvoeringsactiviteiten in het kader van de ambitie, het doel, de beoogde resultaten en de aanpak van de Regio Deal Midden-Brabant zoals bedoeld in artikelen 1 tot en met 4. Op deze wijze zetten Partijen zich in om de regionale opgave van de regio Midden-Brabant te realiseren.
2. BZK reserveert maximaal € 12.5 mln. inclusief eventueel verschuldigde BTW vanuit de Regio Envelop als rijksbijdrage voor uitvoeringsactiviteiten als bedoeld in het eerste lid, volgens de in de onderstaande tabel opgenomen onderverdeling. Maximaal 3% van de totaal ontvangen rijksbijdrage mag aan uitvoeringskosten oftewel VAT-kosten (Voorbereiding, Administratie en Toezicht) worden besteed. Van dit percentage kan onder omstandigheden worden afgeweken. De Regio reserveert minimaal een bedrag van in totaal € 12.5 mln. aan regionale financiering voor uitvoeringsactiviteiten als bedoeld in het eerste lid volgens de in de onderstaande tabel opgenomen onderverdeling:

Uitvoeringsactiviteiten	Maximale rijksbijdrage¹⁾	Regionale financiering	Totaal bedrag
Pijler 1a: proeftuin "Duurzaamheid" – Zero Emission Haven Waalwijk	€ 3,050 mln.	€ 3,450 mln.	€ 6,500 mln.
Pijler 1b: proeftuin "Duurzaamheid"	€ 1,000 mln	€ 2,950 mln	€ 3,950 mln.
Pijler 2: proeftuin "Leefbaarheid en welzijn"	€ 3,960 mln.	€ 5,400 mln.	€ 9,360 mln.
Pijler 3: programma "Versnellen en verankeren"	€ 3,990 mln.	€ 5,700 mln.	€ 9,690 mln.
Uitvoeringskosten (VAT)	€ 0,500 mln.	€ 0 mln.	€ 0,500 mln.
Bijdragen totaal maximaal	€ 12,500 mln	€ 17,500 mln.	€ 30,000 mln.

1) Dit bedrag is inclusief eventueel verschuldigde BTW.

3. De verdeling opgenomen in de tabel in het tweede lid geldt als uitgangspunt. Partijen zijn zich ervan bewust dat gedurende de looptijd van de Regio Deal omstandigheden en/of prioriteiten kunnen wijzigen. Partijen kunnen, na bespreking in het Rijk-Regio-overleg zoals bedoeld in artikel 7, eerste lid, een gewijzigde verdeling afspreken. Op deze wijziging van Regio Deal Midden-Brabant is artikel 12 van toepassing.
4. Gedurende de looptijd van dit convenant zullen Rijk en regio met elkaar meedenken om meer activiteiten te realiseren, de duur van activiteiten te verlengen of de activiteiten te intensiveren. Het betreft bijvoorbeeld activiteiten met betrekking tot Smart Port Waalwijk en de impact start up ondersteuning. Het gaat daarbij om aanvullende externe financiering zoals

EU-subsidies. Het Rijk is niet aanspreekbaar op aanvullende financiële middelen om de projecten binnen de scope van dit convenant te dekken. Met betrekking tot de interventiestrategie is het ministerie van BZK geïnteresseerd in deze vernieuwende aanpak, en zal zich inspannen om de toepassing ervan te verbreden.

Artikel 6 - Regiokassier

Partijen spreken af dat in het kader van de uitvoeringsactiviteiten van de Regio Deal Midden-Brabant Partij 4, zijnde de gemeente Tilburg, de rol zal vervullen van regiokassier. De regiokassier draagt zorg voor het nakomen van de financiële kaders, zoals verwoord in de Regeling specifieke uitkering Regio Deals vierde tranche.

3. Governance uitvoering Regio Deal Midden-Brabant

Artikel 7 - Rijk-Regio-overleg

1. Periodiek treden Partijen in overleg over de onderlinge samenwerking in het kader van de Regio Deal Midden-Brabant en met andere publieke en/of private samenwerkingspartners. Dit Rijk-Regio-overleg zorgt voor de coördinatie van de inzet van Partijen in het kader van de uitvoering van Regio Deal Midden-Brabant met de daarbij behorende uitwisseling van informatie, en het bespreken van de voortgang, inclusief de in artikel 8 bedoelde monitoring.
2. Het Rijk-Regio-overleg vergadert tenminste eenmaal per jaar, uiterlijk in de maand september, ten behoeve van de bespreking van de in artikel 8, tweede lid, bedoelde jaarlijkse voortgangsrapportage Regio Deal Midden-Brabant.
3. Het Rijk-Regio-overleg formuleert en bewaakt de kaders waarbinnen de uitvoering van de Regio Deal Midden-Brabant plaatsvindt.
4. Het in het eerste lid bedoelde Rijk-Regio-overleg bestaat uit de volgende vertegenwoordigers:
 - a. vanuit de ministeries van het Rijk:
 - i. Binnenlandse Zaken en Koninkrijkrelaties;
 - ii. Economische Zaken en Klimaat;
 - iii. Infrastructuur en Waterstaat.
 - b. vanuit de Regio:
 - i. de bestuurlijke Stuurgroep, bestaande uit:
 - overheid (wethouders economie gemeente Tilburg – gemeente Waalwijk – portefeuillehouder EZ Hart van Brabant);
 - ondernemers (2 vertegenwoordigers);
 - onderwijs (1 vertegenwoordiger vanuit wo resp. hbo resp. mbo);
 - provincie (gedeputeerden EZ e/o Brede Welvaart).
5. Het Rijk-Regio-overleg voorziet in zijn eigen werkwijze. Voor de uitvoering van de Regio Deal Midden-Brabant maakt het Rijk-Regio-overleg hiertoe nadere werkafspraken en legt deze vast, inclusief op welke wijze de Partijen verantwoording afleggen aan hun volksvertegenwoordigers en achterbannen.

4. Monitoring, evaluatie en communicatie Regio Deal

Artikel 8 – Evaluatie en voortgang

1. De Regio brengt de beginsituatie van de regionale opgave in kaart. Daarnaast bepaalt de Regio een evaluatie-aanpak waarmee bijgehouden kan worden of de afgesproken inzet en aanpak (artikel 3) bijdraagt aan de doelen (artikel 2) van de Regio Deals. De Regio levert een beschrijving van de beginsituatie en evaluatie-aanpak op in het voorjaar van 2024.
2. De Regio stelt éénmaal per jaar een voortgangsrapportage op, met daarin:
 - a. de voortgang van de initiatieven en projecten;
 - b. in hoeverre partijen op schema liggen om de beoogde resultaten (artikel 4) te behalen.
3. De jaarlijkse voortgangsrapportage wordt in concept voor 15 juni van ieder jaar voorgelegd aan Partijen, gelet op indiening voor 15 juli bij de minister.
4. De Regio kan met de jaarlijkse voortgangsrapportage de betrokken gemeenteraden, (algemene) besturen, Provinciale Staten en andere betrokkenen informeren. BZK gebruikt de

jaarlijkse voortgangsrapportage als input voor de periodieke voortgangsrapportage van alle Regio Deals voor de Tweede Kamer van de Staten-Generaal.

5. BZK draagt zorg voor onderzoek, betreffende het geheel van de Regio Deals (o.m. de resultaten en effecten van de Deals voor brede welvaart). De Regio verleent haar medewerking hieraan.

Artikel 9 – Communicatie

1. Partijen communiceren eensluidend over de Regio Deal Midden-Brabant. Hiertoe wordt gewerkt met een kernboodschap. De kernboodschap is: 'Met de Regio Deal Midden-Brabant wordt een stevige impuls gegeven aan de realisatie van de ambitie van Partijen om samen de brede welvaart in de regio blijvend te verbeteren door in de proeftuinen "Duurzaamheid" en "Leefbaarheid en welzijn" gezamenlijk schaalbare innovaties te ontwikkelen, die ondersteund door activiteiten gericht op "Versnellen en verankeren", leiden tot een economische ontwikkeling van de regio die hand in hand gaat met een duurzame leefomgeving en met gezondere, gelukkige en geïnspireerde inwoners. Onze route daarnaartoe wordt gevormd door innoveren, experimenteren en ondernemen met de mens centraal. Streng op de richting, maar mild op de route, is het devies. Uitgangspunt bij dit alles is dat we met en voor de inwoners van onze regio, de mensen die daar werken en onze ondernemers deze uitdaging aangaan.'
2. De communicatie over de Regio Deal Midden-Brabant verloopt primair vanuit de regio door de Regio, via Midpoint Brabant. Het Rijk draagt de kernboodschap ook uit via zijn eigen kanalen.
3. Er wordt een gezamenlijk communicatieplan besproken en nader afgesproken door het in artikel 7 bedoelde Rijk-Regio-overleg.
4. De Regio zal bij projecten die deel uitmaken van de uitvoering van de Regio Deal Midden-Brabant vragen om in de communicatie over die projecten kenbaar te maken dat het project mede mogelijk is gemaakt in het kader van de Regio Deal Midden-Brabant. Hiervoor worden in het Rijk-Regio-overleg nadere werkafspraken gemaakt.

5. Slotbepalingen

Artikel 10 - Uitvoering in overeenstemming met Unierecht

De afspraken van deze Regio Deal en/of de daaruit voortvloeiende maatregelen worden in overeenstemming met het recht van de Europese Unie uitgevoerd en uitgewerkt in het bijzonder voor zover de afspraken vallen onder de werking van de Europese regels met betrekking tot aanbesteding, mededinging, staatssteun en technische normen en voorschriften.

Artikel 11 - Gegevensuitwisseling

1. De in het kader van (de uitvoering van) deze Regio Deal uitgewisselde dan wel uit te wisselen informatie is in beginsel openbaar. Als een Partij verzoekt om geheimhouding zullen de overige Partijen deze informatie in beginsel geheimhouden en deze geheel noch gedeeltelijk aan enige derde bekendmaken, behoudens voor zover een verplichting tot openbaarmaking voortvloeit uit de wet, een rechterlijke uitspraak of deze Regio Deal.
2. Partijen dragen er zorg voor dat concurrentiegevoelige en/of privacygevoelige informatie uitsluitend wordt gedeeld voor zover dit in overeenstemming is met de relevante internationale, Europese en nationale wettelijke kaders. Zij kunnen hiertoe nadere afspraken vastleggen.

Artikel 12 - Wijzigingen

1. Elke Partij kan schriftelijk verzoeken deze Regio Deal te wijzigen. De wijziging behoeft de instemming van alle Partijen, conform het gestelde in lid 2 tot en met 4 van dit artikel.
2. Partijen treden in overleg binnen 6 weken nadat een Partij het verzoek tot wijziging schriftelijk kenbaar heeft gemaakt aan het programmateam Regio Deals BZK. Het programmateam Regio Deals BZK informeert de overige Partijen over de voorgestelde wijziging en draagt zorg voor agendering van het wijzigingsverzoek in het Rijk-Regio overleg. Wanneer vertegenwoordigers van Partijen niet kunnen deelnemen aan het Rijk-Regio overleg, kunnen zij hun instemming kenbaar maken via een e-mail.
3. Nadat alle Partijen aan het programmateam Regio Deals BZK kenbaar hebben gemaakt in te stemmen met het verzoek tot wijziging wordt dit vastgelegd in het verslag van het Rijk-

regio overleg. Het wijzigingsvoorstel wordt verwerkt in een addendum, die door de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijkrelaties wordt ondertekend. Het addendum, het verslag van het Rijk-Regio overleg en de verklaringen tot instemming worden als bijlage aan deze Regio Deal gehecht.

4. Het addendum wordt gepubliceerd in de Staatscourant.

Artikel 13 - Opzegging

1. Elke Partij kan de Regio Deal Midden-Brabant met inachtneming van een opzegtermijn van 3 maanden schriftelijk opzeggen, indien een zodanige verandering van omstandigheden is opgetreden dat deze Regio Deal billijkheidshalve op korte termijn behoort te eindigen. De opzegging moet de verandering in omstandigheden vermelden.
2. Wanneer een Partij deze Regio Deal opzegt, blijft de Regio Deal voor de overige Partijen in stand voor zover de inhoud en de strekking ervan zich daartegen niet verzetten.
3. Ingeval van beëindiging van de Regio Deal Midden-Brabant krachtens opzegging is geen van de Partijen jegens een andere Partij schadeplichtig.

Artikel 14 - Toetreding nieuwe partijen

1. In overeenstemming met alle Partijen kunnen anderen tijdens de looptijd van de Regio Deal Midden-Brabant als nieuwe partijen toetreden tot deze Regio Deal. Een toetredende partij dient de verplichtingen die voor haar uit het convenant voortvloeien te aanvaarden.
2. Het schriftelijke verzoek tot toetreding met daarbij de concrete bijdrage aan de Regio Deal Midden-Brabant wordt gericht aan het programmateam Regio Deals BZK. Het programmateam informeert Partijen en vraagt hen om instemming.
3. Zodra alle Partijen aan het programmateam Regio Deals BZK schriftelijk kenbaar hebben gemaakt in te stemmen met het verzoek tot toetreding, ontvangt de toetredende partij de status van Partij van de Regio Deal Midden-Brabant en gelden voor die partij de voor haar uit de deal voortvloeiende rechten en verplichtingen.
4. Het verzoek tot toetreding en de verklaringen tot instemming worden als bijlagen aan de Regio Deal Midden-Brabant gehecht.

Artikel 15 – Nakoming

De Regio Deal is niet in rechte afdwingbaar. Partijen kunnen op tekortkomingen in de nakoming van de Regio Deal of van afspraken die daarmee samenhangen, bij de bevoegde rechter geen beroep doen.

Artikel 16 - Counterparts

De Regio Deal Midden-Brabant kan worden ondertekend door Partijen in verschillende exemplaren, die samengevoegd hetzelfde rechtsgevolg hebben alsof deze Regio Deal is ondertekend door alle Partijen in één exemplaar.

Artikel 17 - Citeertitel

Deze Regio Deal kan worden aangehaald als Regio Deal Midden-Brabant.

Artikel 18 – Inwerkingtreding en looptijd

Deze Regio Deal treedt in werking met ingang van de dag na ondertekening door alle Partijen en eindigt op 31 december 2027.

Artikel 19 - Openbaarmaking

1. Deze Regio Deal zal net als andere Regio Deals openbaar worden gemaakt door publicatie in de Staatscourant, waardoor anderen kennis kunnen nemen van de Regio Deals.
2. BZK rapporteert over de Regio Portefeuille, alsmede de hieruit voortvloeiende Regio Deals naar de Tweede Kamer van de Staten-Generaal.

Artikel 20 - Strijd met Regeling Specifieke uitkering vierde tranche Regio Deals

Enige bepaling in deze Regio Deal die in strijd is met de Regeling Specifieke uitkering vierde tranche Regio Deals (zoals deze luidt op het moment dat de strijdigheid zich voordoet of alsdan in

bestuursrechtelijke zin is vastgesteld) moet als niet-bindend worden beschouwd en zal, voor zover nodig, verwijderd en vervangen dienen te worden door een bepaling die bindend en rechtsgeldig is en die de inhoud van de niet-geldige bepaling zoveel mogelijk benadert. Het overige deel van de Regio Deal blijft in een dergelijke situatie ongewijzigd.

Artikel 21 - Ongeldigheid

Indien een bepaling van de Regio Deal in enige mate als nietig, vernietigbaar, ongeldig, onwettig of anderszins als niet-bindend moet worden beschouwd, wordt die bepaling, voor zover nodig, uit de Regio Deal verwijderd en vervangen door een bepaling die wel bindend en rechtsgeldig is en die de inhoud van de niet-geldige bepaling zoveel mogelijk benadert. Het overige deel van de Regio Deal blijft in een dergelijke situatie ongewijzigd.

Artikel 22 - Publiekrechtelijke medewerking en toepasselijk recht

1. De in het kader van Regio Deal door Partijen te verlenen (publiekrechtelijke) medewerking laat de publiekrechtelijke positie en bevoegdheden van Partijen onverlet.
2. Op deze Regio Deal is uitsluitend Nederlands recht van toepassing.

Aldus overeengekomen en in tweevoud ondertekend,

BIJLAGE 1 Steunverklaring Betrokken Partijen

Bij de Regio Deal Midden-Brabant zijn naast de in dit convenant onder genoemde Partijen ook diverse andere partijen, m.n. kennisinstellingen, bedrijfsleven en maatschappelijke partners, betrokken die de projecten voortvloeiend uit deze deal zowel inhoudelijk als financieel ondersteunen en met Partijen samenwerken als regionale samenwerkingspartners.

Deze partijen zijn geen ondertekenaar van het convenant, doch participeren inhoudelijk en financieel op projectniveau in de diverse projecten die binnen de pijlers in de Regio Deal Midden-Brabant tot uitvoering gebracht zullen gaan worden.

Betrokken partijen zijn onder meer, doch niet uitsluitend VNO-NCW Brabant-Zeeland als belangenbehartiger van het bedrijfsleven in de regio maar ook individuele bedrijven zoals Hoppenbrouwers techniek, de Efteling, Kivits Drunen, Elisabeth-Twee Steden Ziekenhuis, BTT Multimodal Group, Versteijnen Logistics, Syncreon, Libéma, ID Logistics, Jan de Rijk, Regionaal Overslag Centrum Waalwijk, Van der Linden Transportgroup en Van Haren.

Ook dragen naast de kennisinstellingen die dit convenant mede ondertekenen diverse andere kennisinstellingen bij aan het welslagen van de Regio Deal. Daartoe behoren onder meer Breda University of Applied Sciences (BUas), Technische Universiteit Eindhoven (TuE), Yverta, de Rooi Pannen, Logistics Community Brabant, Academische Werkplaats Brede Welvaart/Het PON & Telos en TNO

Tot slot zijn via de samenwerking in Hart van Brabant en Midpoint Brabant alle 11 gemeenten in midden Brabant deelgenoot van deze Regio Deal. Ook zij onderschrijven het belang van de Regio Deal en spreken hun steun uit.

BIJLAGE 2 Beleidsdoelen en programma's waar deze Regio Deal aan bijdraagt

In deze bijlage een overzicht van de beleidsdoelen en programma's waar deze Regio Deal aan bijdraagt. Het overzicht is indicatief en niet uitsluitend bedoeld.

Beleidsdoelen en strategische agenda's regionale partners:

- Actieprogramma Midpoint Brabant (2023-2027)
- Kernagenda 2023-2027 Hart van Brabant
- "Fontys for Society" van Fontys Hogeschool
- "Weaving minds & characters" van Tilburg University
- Strategische Agenda Onderwijsgroep Tilburg

Aansluiting bij provinciale beleidsagenda's en uitvoeringsprogramma's:

- Beleidskader Economie 2030 "Naar een toekomstbehoudende economie" en "Smart Industry innovatiecoalitie 4.0"
- Beleidskader Gezondheid 2021-2030
- Beleidskader Levendig Brabant 2030
- Beleidskader Mobiliteit
- Beleidskader Leefomgeving 2030
- Beleidskader Wonen en werken

Bijdrage aan nationale beleidsdoelen of programma's:

- Nationale Klimaat- en energieopgave, o.a. Regionale Energie Strategie, verduurzamen havengebied, verduurzamen logistieke sector, zero-emissie transport (ministeries van Klimaat en Milieu, I&W en EZK)
- Rijksbrede programma Circulaire economie (I&W en EZK)
- Topsector logistiek (min. EZK)
- Duurzame mobiliteit (modal shift naar binnenvaart, zero emissie stadslogistiek)
- MIRT en NOVI-agenda's
- Nationaal Programma Leefbaarheid en Veiligheid (J&V)
- Beleid kansengelijkheid OCW/kansrijke beroepen SZW
- Versterken informele ondersteuning en verbreding preventieaanpak mentale gezondheid (VWS)
- Substantieel verminderen armoede (BZK)
- Actieagenda Perspectief 2030 Bestemming Nederland (EZK voor de leisure industrie)
- Human Capital Agenda SZW
- Werkagenda MBO 2023-2027 "Samenwerken aan talent" (incl. stagepact MBO)
- Digitaliseringsagenda EZK
- HCA-topsector High Tech Systemen en Materialen
- Nationale Wetenschapsagenda

Regio Deal Midden-Brabant

Plaats:

Datum:

De minister van Binnenlandse Zaken & Koninkrijksrelaties
Hugo de Jonge